

ایران اقتصاد

رئیس سازمان حفظ نباتات در گفت‌وگو با «ایران»

قوانین صادرات محصولات کشاورزی تغییر می‌کند

علی‌محمدی، ایران

قیمت مرغ در بازار کاهش شد

قیمت مرغ هر کیلو ۴ هزار تومان کمتر از نرخ مصوب

وزیر نفت وقت درباره اینکه برنامه افزایش

قیمت بنزین در دستور کار نیست، زمینه‌ عصبانی شدن مردم و لطمه خوردن به سرمایه اجتماعی شکل گرفت.اما این تمام مشکلات بنزینی طی این دولت نبود. دولت یازدهم در یک برهه از زمان از اوج‌گیری تحریم‌های امریکا متوقف شد ولی با وجود این پالایشگاه شرایط به‌گونه‌ای بود که ادامه مسیر می‌توانست ایران را تبدیل به واردکننده بنزین کند. تا اینکه مجلس شورای اسلامی رای به احیای کارت سوخت داد.

در پی تصویب این قانون و ترس از واردکننده بنزین شدن ایران در اوج تحریم‌ها، با تصمیم هیات دولت وتأیید سران سه قوه سه‌ماهه‌بندی در سال ۱۳۹۸ دوباره از سر گرفته شد که البته به بدترین شکل ممکن اجرا شد. با تکذیب‌های مکرر وزارت نفت و بخصوص اظهارات شخص

اشبه‌حذف کارت سوخت

یک بررسی تاریخی نشان می‌دهد که با سهمیه‌بندی بنزین و استفاده از کارت سوخت، مصرف روزانه بنزین از حدود ۷۴ میلیون لیتر در تیرماه ۱۳۸۶ به حدود ۶۰ میلیون لیتر در سال ۱۳۸۹ کاهش یافت. روند افزایش مصرف پس از این تاریخ به گونه‌ای بود که در سال ۱۳۹۴ روزانه ۷۱ میلیون لیتر بنزین در کشور مصرف می‌شد. به‌عبارتی، افزایش ۱۱ میلیون لیتر در روز طی ۵ سال.اما در خردادماه ۱۳۹۴، وزارت نفت سیاست سهمیه‌بندی را حذف و عملاًزمینه حذف کارت سوخت را فراهم کرد. با پی‌استفاده شدن کارت سوخت، در نهایت مصرف بنزین در این دوره از حدود ۷۱ میلیون لیتر در روز در سال ۱۳۹۴ به حدود ۹۲ میلیون لیتر در سال ۱۳۹۷ رسید. به‌عبارتی دیگر، افزایش بیش از ۲۰ میلیون لیتر در روز ققط طی ۳ سال.

«ایران» منتشر کرد

فهرست ترک فعل دولت قبل در صنعت نفت

تبدیل به دود شد.

■ **افت شدید سرمایه‌گذاری در صنعت نفت**

سرمایه‌گذاری در صنعت نفت به‌عنوان مهم‌ترین مسأله داخلی این صنعت، طی سال‌های اخیر به میزان قابل توجهی کاهش یافت. به‌طوری‌که در ۸ سال اخیر نه تنها تعداد پروژه‌های جدید کلیدخورده انگشت شمار بود، بلکه صرفاً پروژه‌هایی تکمیل شد که از دولت نهم و دهم آغاز شده بود.حتی آنقدر سرمایه‌گذاری کم شد که برخی از پروژه‌های شروع شده از دولت نهم و دهم هم همچنان نیمه کاره مانده است. مانند فاز ۱۱ میدان گازی پارس جنوبی، پروژه ایران آل ان جی، توسعه کمی و کیفی پالایشگاهی و پتروپالایشگاهی در بسیاری از مجتمع‌های پتروشیمی تعریف شده در مسیر خط لوله اتیلن غرب. این پروژه‌ها به‌خاطر ترک فعل دولت قبل به نباید منتظر ماند.

حمیدرضا صالحی، عضو اتاق بازرگانی تهران به «ایران» می‌گوید: «وقتی به خاطر تحریم نرخ سرمایه‌گذاری خارجی در کشور صفر و حتی نسبت به سال پایه منفی است، امید به استفاده از سرمایه خارجی برای توسعه صنعت نفت، اتلاف فرصت است. چند سالی است که گفته می‌شود صنعت نفت به بیش از ۲۵۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری نیاز دارد. اما در نبود سرمایه‌گذار خارجی، وزارت نفت با بی‌اعتمادی به بخش خصوصی داخلی، بستری برای حضور این بخش نیز فراهم نکرد. حتی می‌توان گفت که اجازه نفس‌کنیدن به بخش خصوصی هم نداد.» به‌گفته صالحی، در تمام این سال‌ها امکان توسعه پروژه‌هایی مانند بهینه‌سازی مصرف انرژی، کاهش فلر سوزی، تقویت چاه‌های نفتی، ساخت پالایشگاه و پتروپالایشگاه و مواردی از این دست با استفاده از ظرفیت‌های بخش خصوصی و مردمی وجود داشت. اما دولت به‌گونه‌ای رفتار کرد که انگار مالک اصلی است و مردم در برنامه‌های توسعه‌ای کشور، مردم جایگاهی ندارند. درحالی‌که دولت باید تنها نقش رگولاتوری داشته باشد.

■ **ادامه در صفحه ۸**

آیا پرداخت یارانه شکاف طبقاتی را افزایش می‌دهد؟

◀ | صفحه ۶

تولید ۳۵ میلیون تن فولاد و محصولات فولادی در ۸ ماه اول سال

◀ | صفحه ۶

برق رایگان در تعرفه‌های جدید حذف نشده‌است

◀ | صفحه ۷

ثبت‌نام مردان مجرد در نهضت ملی مسکن

◀ | صفحه ۷

طرح یارانه بنزین قابل دفاع است

توزیع عادلانه یارانه بنزین با عنوان بنزین یارانه‌ای از سال ۸۶ با اجرای سهمیه‌بندی بنزین مطرح شد. چراکه حدود ۴۵ درصد خانوارها هیچ وسیله نقلیه‌ای ندارند و هیچ سهمیه بنزینی به آنها تعلق نمی‌گیرد. در واقع استفاده‌کنندگان از یارانه پنهان دهک‌های مرفه جامعه هستند. این

درحالی است که برخی دهک‌ها بویژه برخی گروه‌های روستایی حتی از وسایل حمل و نقل عمومی هم استفاده نمی‌کنند و هیچگونه بهره‌ای از سهمیه بنزین ندارند. بنابراین طرح عدالت بنزینی که دولت برای اجرای آن مصمم است عدالت را هدف قرار داده است.

این طرح نقاط قوت، ضعف و ابعاد پنهانی دارد که اجرای پایلوت آن بسیار مؤثر خواهد بود. چراکه برای اجرای چنین طرح مهمی نباید عجله کرد. این طرح برای اجرای موفق نیازمند یک‌سری شروط است. نخست آنکه اطلاع‌رسانی مبهم، ناقص و قطره‌چکانی باعث ایجاد شایعات، سوءتفاهم‌ها و ناراضیاتی گروه‌ها می‌شود بویژه آن‌که تجربه تلخ آبان ۹۸ را هم داریم که به دلیل ضعف در اطلاع‌رسانی بود. دولت باید ابعاد کلی طرح را برای دوری جستن از ابهامات با رسانه‌های رسمی درمیان بگذارد.

پس از اعلام این طرح از سوی دولت برخی شایعات در خصوص آزادسازی قیمت‌ها مطرح شد که چند روز بعد مسئولان شفاف‌سازی کردند. در واقع باید خیال مردم را راحت کرد که قیمت‌ها تغییر نمی‌کند. چنین شایعاتی منجر به ایجاد و تشدید شک‌های توری می‌شود. همچنین مورد بعدی سهمیه خودروهای عمومی است که نباید حذف یا کم شود چراکه نتیجه آن افزایش کرایه حمل و نقل عمومی است و به زیان مسافران خواهد بود.

نکته بعدی در رابطه با این طرح پیش‌بینی طراحی سامانه‌ای است که افراد بتوانند سهمیه بنزین خود را آنجا خرید و فروش کنند.

این انتخاب باید مورد آسیب‌شناسی قرار بگیرد چون اصل عدالت هدف یارانه بنزینی است را به محاق می‌برد. با توجه به اینکه نیمی از خانوارها خودرو ندارند این جمعیت قابل توجه فروشنده سهمیه خود خواهند بود. این بدان معناست که به دلیل فشار عرضه قدرت چانه‌زنی به دست خریداران خواهد بود و قیمت‌ها شکسته می‌شود. در خوشبینانه‌ترین حال قیمت فروش هزار تومان برای هر لیتر و حتی تا ۵۰۰ تومان هم برآورد شده است که هیچ کمکی به قشر آسیب‌پذیر نمی‌کند. این پدیده کاملاً به نفع دهک‌های درآمد بالا و پرمصرف خواهد بود و در سوی دیگر دهک پایین مضرتر می‌شوند چون نیازمند فروش و دریافت نقدی سهمیه بنزین خود هستند و این کار را در اولین فرصت انجام می‌دهند. علاوه بر این رفتن جنبه توزیع عادلانه طرح، به دلیل قیمت پایین انگیزه افزایش مصرف بیشتر می‌شود. بنابراین ما به اصل موضوع خوشبین هستیم، اصل طرح قابل دفاع است اما باید زوایای پنهان و ابهامات آن بررسی شود و بتوان به افکار عمومی پاسخ کارشناسی و مستدل داد و بازار شایعات را بست.

موانع وام ساخت مسکن روستایی بر طرف شد

رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی گفت: تسهیلات ۲۰۰ میلیون تومانی ساخت مسکن روستایی با ۵ درصد و دوره بازپرداخت ۲ ساله به متقاضیان واجد شرایط پرداخت می‌شود.

اکبر نیکزاد در تشریح آخرین وضعیت تسهیلات مسکن روستایی اظهار داشت: با توجه به اهتمام ویژه رئیس جمهور نسبت به حل مسأله سرپناه روستائیان، موانع مسیر پرداخت تسهیلات ساخت مسکن روستایی برداشته شد و آیت‌الله رئیسی با قید فوریت دستور ارائه این تسهیلات را صادر کردند. رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی

درباره موانع شکل گرفته در مسیر پرداخت تسهیلات ساخت مسکن روستایی گفت: اختلاف نظرهایی میان سازمان برنامه و بودجه، بنیاد مسکن و سایر نهادها ی ذی‌بیط شکل گرفته بود که با ورود رئیس جمهور این مسائل برطرف شد. نیکزاد در توضیح دوره بازپرداخت تسهیلات مسکن روستایی گفت: دوره بازپرداخت این تسهیلات ۲ ساله است و اقساط ماهانه با گشتی آن با توجه به شرایط عنوان شده حدود ۱.۴ میلیون تومان می‌شود. رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی در پایان بیان کرد: در روزهای آینده مصوبه مکتوب تسهیلات ساخت مسکن روستایی به استان‌های سراسر کشور ابلاغ خواهد شد. /خبرگزاری فارس

برنامه سازمان بورس

برای پرداخت سود سهام از سجام

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار گفت: زیرساخت‌های فنی برای پرداخت سود سهام شرکت‌های بورسی از طریق سامانه سجام ایجاد شد و با تصویب قانون جدید بازار اوراق بهادار در مجلس، شاهد اجرایی شدن آن خواهیم بود.

مجید عشقی با بیان اینکه اکنون زمان تقسیم سود سهام شرکت‌ها نیست، درعین حال گفت: باید برای برخی شرکت‌ها، الزام قانونی برای پرداخت سود سهام از طریق سامانه سجام تصویب شود، زیرا برخی از بانک‌هایی که در بورس هستند اعلام کردند که به دلیل اینکه ما بانک هستیم سود سهام را خودمان پرداخت می‌کنیم. وی افزود: سازمان بورس و اوراق بهادار پیشنهاد الزام قانونی شرکت‌ها به پرداخت سود از طریق سامانه سجام را در پیش‌نویس طرح اصلاح قانون بازار اوراق بهادار آورده است. وی گفت: همان‌طور که وعده داده بودیم طی دو ماه اخیر شاهد پرداخت سود سهام از طریق سامانه سجام خواهیم بود. /خبرگزاری صدا و سیما

◀ **نواد نوفرستی**
مدرس دانشگاه و پژوهشگر حوزه انرژی